

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 419

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 3 iunie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE	
118. — Lege pentru completarea art. 31 din Legea educației naționale nr. 1/2011	2
568. — Decret privind promulgarea Legii pentru completarea art. 31 din Legea educației naționale nr. 1/2011	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 152 din 17 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015 de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii	3–5
Decizia nr. 216 din 12 aprilie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. (4) din Codul de procedură penală	5–8
Decizia nr. 361 din 26 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	8–12
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.945/2015. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0137 Pădurea Radomir	12
768. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, privind acordarea titlului de parc industrial Societății INDUSTRIAL PARK EAST EUROPEAN BORDER — S.R.L.	13–14
958. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru modificarea anexelor nr. 1–5 la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 193/2002 privind reactualizarea delimitării fondului cinegetic al României în fonduri de vânătoare	15

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru completarea art. 31 din Legea educației naționale
nr. 1/2011**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — La articolul 31 din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Liceele cu profil agricol pot fi susținute în ceea ce privește infrastructura, terenurile și mijloacele de învățământ și de autoritățile locale și de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.”

Art. II. — Se autorizează Ministerul Finanțelor Publice să introducă, la propunerea ordonatorilor principali de credite, modificările ce decurg din aplicarea prevederilor prezentei legi, în structura bugetului.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

PREȘEDINTELE SENATULUI
**CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON
POPESCU-TĂRICEANU**

București, 31 mai 2016.
Nr. 118.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind promulgarea Legii pentru completarea art. 31
din Legea educației naționale nr. 1/2011**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru completarea art. 31 din Legea educației naționale nr. 1/2011 și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 31 mai 2016.
Nr. 568.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 152

din 17 martie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015 de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Laurențiu-Cristian Cămîrzan în Dosarul nr. 2.687/86/2015 al Tribunalului Suceava — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.486D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc autorul excepției și partea Casa Județeană de Pensii Suceava, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată și arată că, prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a interpretat înțelesul noțiunii de „nevăzător” din cuprinsul textului de lege criticat.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 8 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 2.687/86/2015, **Tribunalul Suceava — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice**, excepție ridicată de Laurențiu-Cristian Cămîrzan cu prilejul soluționării contestației formulate împotriva deciziei de pensionare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate, care reglementează condițiile acordării pensiei pentru limită de vârstă nevăzătorilor, sunt contrare art. 44 din Constituție și art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în măsura în care sunt interpretate în sensul stabilit prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015 de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii. În acest sens arată că art. 59 din Legea nr. 263/2010 nu face nicio distincție între nevăzători în funcție de gradul de handicap necesar obținerii pensiei, astfel că dispozițiile acestui articol ar trebui să se aplice tuturor nevăzătorilor, indiferent de gradul de handicap în care sunt încadrați. O interpretare contrară, în sensul aplicării unui tratament diferit în funcție de gradul de handicap în care sunt încadrați nevăzătorii, ar fi de natură să încalce dreptul la pensie stabilit anterior și care reprezintă un „bun” potrivit celor statuate

de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărârea din 6 decembrie 2008, pronunțată în Cauza *Beian contra României*.

6. **Tribunalul Suceava — Secția civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens arată că, potrivit celor statuate de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015, pronunțată în soluționarea recursului în interesul legii privind interpretarea și aplicarea art. 59 din Legea nr. 263/2010, respectiv a art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000, termenul de „nevăzător” trebuie interpretat în sensul de „cecitate absolută”. Nu rezultă însă că, prin precizarea categoriei persoanelor ce beneficiază de prevederile art. 59 din Legea nr. 263/2010, se încalcă prevederile art. 44 din Constituție, întrucât dreptul de proprietate privată trebuie exercitat în limitele prevăzute de lege.

7. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens invocă cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 551 din 17 decembrie 2013, potrivit cărora quantumul pensiei reprezintă un bun numai în măsura în care acesta a devenit exigibil. Prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a arătat că drepturile decurgând din sistemul de asigurări sociale sunt drepturi patrimoniale protejate de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor a omului și a libertăților fundamentale, dar acest lucru nu înseamnă că implică un drept la dobândirea proprietății sau la o pensie de un anumit quantum. De asemenea, Guvernul amintește că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, statele părți la Convenție dispun de o marjă largă de apreciere pentru reglementarea politicii lor sociale. Astfel, dată fiind cunoașterea directă a propriei societăți și a nevoilor sale, autoritățile naționale sunt, în principiu, cel mai bine plasate pentru a alege mijloacele cele mai adecvate în atingerea scopului stabilirii unui echilibru între cheltuielile și veniturile publice, iar Curtea de la Strasbourg respectă alegerea lor, cu excepția cazului în care aceste mijloace se dovedesc în mod evident lipsite de un temei rezonabil.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, dispoziții potrivit cărora:

„Nevăzătorii beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, indiferent de vârstă, dacă au realizat ca nevăzător cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare.”

12. Analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul excepției critică dispozițiile art. 59 din Legea nr. 263/2010 în interpretarea dată acestora de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 864 din 19 noiembrie 2015. Prin această decizie, Înalta Curte de Casație și Justiție a soluționat recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului referitor la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv cele ale art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, și a stabilit înțelesul termenului de „nevăzător”. Clarificarea acestui termen a fost necesară întrucât, în jurisprudență, s-au conturat două orientări. În una dintre aceste orientări, instanțele de judecată au considerat că termenul „nevăzător” se referă exclusiv la persoanele cu grad de handicap grav, în timp ce, în a doua orientare jurisprudențială, s-a relevat că instanțele de judecată au considerat că art. 59 din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 se referă atât la persoanele cu handicap vizual grav, cât și la persoanele cu handicap accentuat.

13. Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut, în esență, că reglementarea care constituie dreptul comun în ceea ce privește încadrarea persoanelor în grade de handicap o reprezintă Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, precum și faptul că anexa la Ordinul ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și al ministrului sănătății publice nr. 762/1.992/2007 pentru aprobarea criteriilor medico-psihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 și 885 bis din 27 decembrie 2007, stabilește în capitolul 2 pct. 1 criteriile de evaluare a gradului de handicap în afectarea funcțiilor vederii. Astfel, pentru încadrarea în gradul de handicap mediu (generat de o deficiență medie a funcției vizuale), acuitatea vizuală trebuie să fie între 1/8 (0,12)—1/10 (0,10) cu corecție optimă la ochiul cel mai bun, iar pentru încadrarea în gradul de handicap accentuat (generat de o deficiență accentuată a funcției vizuale), acuitatea vizuală trebuie să fie între 1/12 (0,08) (4 m) — 1/25 (0,04) (2 m) la ochiul cel mai bun.

14. Când privește situația persoanelor cu handicap grav (corespunzător unei deficiențe vizuale grave), Curtea a observat că, pentru încadrarea deficienței în acest grad de handicap, prin ordinul menționat, se indică atât o limită inferioară — cecitatea relativă —, cât și o limită superioară — cecitatea absolută. Astfel, se încadrează în noțiunea de „handicap grav” deficiențele funcției vizuale în limitele: VAO < 1/25 (0,04) (2 m) (sau vedere ambii ochi sub 2 m) și VAO = pmm, pl, fpl = cecitatea absolută (sau vedere ambii ochi = percepe mișcările mâinii — pmm; percepe lumina — pl; fără percepția luminii — fpl).

15. Înalta Curte de Casație și Justiție a mai observat că atât dispozițiile Legii nr. 19/2000, cât și dispozițiile Legii nr. 263/2010 instituie norme derogatorii în ceea ce privește condițiile de pensionare pentru „nevăzători”, categorie de persoane care se încadrează în noțiunea de handicap grav, fără a se suprapune însă total cu întreaga categorie a persoanelor cu handicap de vedere grav, așa cum este aceasta delimitată de Legea nr. 448/2006 și de Ordinul ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și al ministrului sănătății publice nr. 762/1.992/2007.

16. Prin urmare, Curtea a considerat că „în domeniul de aplicare a legii speciale, pentru delimitarea noțiunii de «nevăzători» prevăzute de art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 și art. 59 din Legea nr. 263/2010 de categoria celor cu handicap (vizual) mediu, accentuat și grav la care se referă dispozițiile

art. 47 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 și, respectiv, art. 58 din Legea nr. 263/2010, instanțele de judecată erau ținute a face aplicarea regulilor de interpretare a normelor juridice, între care principiul de interpretare *specialia generalibus derogant* și, totodată, să observe dispozițiile de elaborare a actelor normative, în special, prevederile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora este interzis paralelismul legislativ.

17. Or, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 și, ulterior, celor ale art. 59 din Legea nr. 263/2010, regulile anterior menționate nu permiteau a se asimila noțiunii de «nevăzător» — căreia legiuitorul îi consacră o normă specială — și categoria persoanelor a căror deficiență vizuală conduce la încadrarea lor în categoria persoanelor cu handicap (vizual) grav și, cu atât mai puțin, a categoriei celor cu handicap (vizual) accentuat, având în vedere că acestora (ca și celor cu handicap mediu) legea le stabilește un alt regim de facilități în vederea dobândirii dreptului la pensie pentru limită de vârstă.”

18. În concluzie, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că noțiunea de „nevăzător” din cuprinsul art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 și art. 59 din Legea nr. 263/2010 va fi explicitată prin sintagma „cecitate absolută”.

19. Revenind la critica de neconstituționalitate formulată în prezenta cauză, Curtea Constituțională observă că aceasta se referă la incompatibilitatea dispozițiilor de lege criticate cu prevederile art. 44 din Constituție, referitoare la dreptul de proprietate privată, precum și cu prevederile art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care se referă, de asemenea, la proprietate, autorul excepției susținând că îi este afectat dreptul la pensie, care reprezintă un bun.

20. Față de această critică, Curtea reține, în acord cu cele statuate și prin Decizia nr. 736 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 4 ianuarie 2007, că, potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, drepturile cetățenilor la pensie și la alte forme de asigurări și asistență socială sunt prevăzute de lege. Astfel, atribuția de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acestor drepturi, inclusiv modalitățile de calcul al cuantumului lor, revine în exclusivitate legiuitorului.

21. De asemenea, Curtea Constituțională a reținut în numeroase rânduri că, având în vedere situațiile deosebite în care se află anumite categorii de persoane, legiuitorul poate adopta reglementări speciale, cu caracter derogatoriu. În acest sens pot fi amintite Decizia nr. 1.140 din 4 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 15 ianuarie 2008, Decizia nr. 1.062 din 14 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 20 septembrie 2011, Decizia nr. 652 din 28 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 27 august 2007, ori Decizia nr. 303 din 9 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 27 iulie 2005.

22. Totodată, prin Decizia nr. 977 din 12 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 10 octombrie 2011, Curtea a statuat: „cuantumul viitoare ale pensiilor aflate în plată nu pot fi subsumate unui drept de proprietate pe care beneficiarul unei pensii l-ar avea. Cuantumul pensiei reprezintă un bun numai în măsura în care acesta a devenit exigibil”.

23. Având în vedere cele mai sus arătate, Curtea constată că stabilirea printr-o normă legală a condițiilor de acordare a dreptului la pensie nu poate fi privită ca aducând *eo ipso* o atingere dreptului de proprietate asupra pensiei, atât timp cât nu afectează un drept devenit exigibil. În aceleași condiții, interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015 dispozițiilor art. 59 din Legea nr. 263/2010 nu poate fi privită ca aducând o atingere dreptului de proprietate.

24. În ceea ce privește prezenta excepție de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia își întemeiază critica pe o pretinsă atingere adusă dreptului la pensie, așa cum a fost acesta stabilit inițial, în temeiul art. 59 din Legea nr. 263/2010, într-o interpretare diferită de cea pronunțată ulterior prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Ulterior, decizia de pensionare a fost revizuită, iar decizia mai sus amintită a confirmat temeiurile revizuirii. Curtea apreciază însă că aceste aspecte nu

relevă o atingere adusă de dispozițiile art. 59 din Legea nr. 263/2010 prevederilor constituționale referitoare la dreptul de proprietate privată, ci, mai degrabă, pun în evidență probleme de interpretare și aplicare a legii care au fost tranșate prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Stabilirea în cauză a respectării condițiilor legale a obținerii dreptului la pensie în condițiile art. 59 din Legea nr. 263/2010 cade în competența instanței de judecată.

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Laurențiu-Cristian Cămîrzan în Dosarul nr. 2.687/86/2015 al Tribunalului Suceava — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015 de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Suceava — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 martie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 216

din 12 aprilie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. (4) din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. (4) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ana Guț și Floare Guț în Dosarul nr. 2.068/111/2015 al Tribunalului Bihor — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.261D/2015.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorii excepției, doamna avocat Simona Ioana Pașcu din cadrul Baroului Bihor, cu delegație la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.262D/2015, nr. 1.263D/2015 și nr. 1.264D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 249 alin. (4) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Emilia-Mariana Cun, Călin-Victor Cun și Antonia-Cătălina Cun în Dosarul nr. 2.122/111/2015, de Anca-Domnica Grigorescu și Daniel Grigorescu în Dosarul nr. 2.148/111/2015 și de Vasile Sălăjan și Adriana-Marta Sălăjan în Dosarul nr. 2.150/111/2015 ale Tribunalului Bihor — Secția penală.

4. La apelul nominal răspunde, pentru autorii excepției, doamna avocat Simona Ioana Pașcu din cadrul Baroului Bihor, cu delegație la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

6. Reprezentantul autorilor excepției este de acord cu conexarea dosarelor.

7. Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu se opune conexării dosarelor.

8. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.262D/2015, nr. 1.263D/2015 și nr. 1.264D/2015 la Dosarul nr. 1.261D/2015, care a fost primul înregistrat.

9. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autorilor excepției, care pune concluzii de admitere a excepției, deoarece prevederile legale criticate nu prevăd o limitare pentru care se pot lua măsurile asigurătorii, permițând organelor de urmărire penală să indisponibilizeze sume de bani fără a avea o limită a valorii acestora.

10. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, deoarece la luarea unor măsuri asigurătorii se ține seama de scopul instituirii ei. Astfel, în cazul în care aceasta a fost dispusă în vederea confiscării speciale sau extinse, se vor avea în vedere prevederile art. 112 alin. (5) și art. 112¹ alin. (1) din Codul penal. Aceste măsuri au caracter provizoriu și faptul că la

percheziție se vor găsi anumite sume de bani atunci instituirea unor măsuri asigurătorii este impusă de dinamica urmăririi penale și de stabilirea întinderii prejudiciului. În cazul în care măsura asigurătorie a fost dispusă în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune și pentru garantarea executării cheltuielilor judiciare, atunci aceasta va viza numai bunurile suspectului/inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente, până la concurența valorii probabile a acestora.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

11. Prin încheierile nr. 127, nr. 132/DL, nr. 134/DL și nr. 136/DL din 7 iulie 2015, pronunțate în dosarele nr. 2.068/111/2015, nr. 2.122/111/2015, nr. 2.148/111/2015 și nr. 2.150/111/2015, **Tribunalul Bihor — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. (4) din Codul de procedură penală.**

12. Excepția a fost ridicată de Ana Guț și Floare Guț, de Emilia-Mariana Cun, Călin-Victor Cun și Antonia-Cătălina Cun, de Anca-Domnica Grigorescu și Daniel Grigorescu și de Vasile Sălăjan și Adriana-Marta Sălăjan în dosarele de mai sus, având ca obiect soluționarea unor contestații formulate împotriva măsurilor sechestrului asigurător dispuse prin ordonanța procurorului.

13. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii susțin că prevederile legale criticate afectează dreptul de proprietate privată, deoarece nu prevăd o limitare pentru care se pot lua măsurile asigurătorii, permițând organelor de urmărire penală să indisponibilizeze sume de bani fără a avea o limită a valorii acestora. În acest sens se arată că numita Ana Guț are calitate de inculpat și este cercetată pentru săvârșirea unui număr de 178 de acte materiale ale infracțiunii de luare de mită cu o valoare cuprinsă între 50 lei și 100 de euro. La un simplu calcul matematic reiese că valoarea totală a sumei obținute s-ar ridica la aproximativ 17.800 euro. Cu toate acestea, numitei Floare Guț i-au fost indisponibilizate sumele de 772.200 lei, 120.000 dolari și 4.820 euro, deoarece este mama inculpatei.

14. De asemenea, numita Emilia-Mariana Cun are calitate de inculpat și este cercetată pentru săvârșirea unui număr de 89 de acte materiale ale infracțiunii de luare de mită, iar suma maximă pe care ar fi obținut-o se ridică la aproximativ 57.850 lei. Cu toate acestea, au fost indisponibilizate bunuri imobile și sume de bani aflate în casă și în conturi bancare cu o valoare totală mult peste suma estimată ca fiind obținută de inculpată prin infracțiune, bunuri care aparțin atât soțului inculpatei, cât și fiicei sale în calitate de asociată împreună cu mama sa la Societatea „Elias Invest Medimages” — S.R.L. din Oradea.

15. Totodată, numita Anca-Domnica Grigorescu are calitate de inculpat și este cercetată pentru săvârșirea unui număr de 105 de acte materiale ale infracțiunii de luare de mită cu o valoare cuprinsă între 50 lei și 500 lei. La un simplu calcul matematic reiese că valoarea totală a sumei obținute s-ar ridica la aproximativ 52.500 lei. Cu toate acestea, inculpatei și soțului său le-au fost indisponibilizate trei bunuri imobile având o valoare de circulație mult peste suma estimată ca fiind obținută din săvârșirea infracțiunilor de mai sus.

16. În sfârșit, numitul Vasile Sălăjan are calitate de inculpat și este cercetată pentru săvârșirea unui număr de 185 de acte materiale ale infracțiunii de luare de mită, iar suma maximă pe care ar fi obținut-o se ridică la 74.000 euro. Cu toate acestea, au fost indisponibilizate prin măsura asigurătorie mai multe bunuri imobile aparținând inculpatului și soției acestuia, conturi bancare și sume de bani găsite la percheziția domiciliară, valori care depășesc cu mult suma obținută prin infracțiune.

17. De asemenea se mai susține că sunt afectate și exigențele de claritate, previzibilitate și accesibilitate, întrucât nu a fost prevăzută o limitare a dispunerii măsurilor asigurătorii asupra bunurilor suspectului sau inculpatului ori ale altor persoane în proprietatea sau posesia cărora se află în vederea confiscării speciale sau extinse. Acest fapt lasă loc unei libere

interpretări a legii, respectiv a unei aplicări abuzive. Așa fiind, dacă, potrivit art. 249 alin. (5) din Codul de procedură penală, în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune și pentru garantarea executării cheltuielilor judiciare se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente măsuri asigurătorii **până la concurența valorii probabile** a acestora, în cazul măsurilor asigurătorii dispuse în vederea confiscării speciale sau extinse nu mai există o limită până la care acestea pot fi dispuse.

18. **Tribunalul Bihor — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece limita valorică până la care pot fi dispuse măsuri asigurătorii este determinată de echivalentul valorii bunurilor supuse confiscării speciale sau a celei extinse, conform art. 112 alin. (5) sau art. 112¹ alin. (6) din Codul penal.

19. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

20. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece efectul măsurilor asigurătorii constă în indisponibilizarea bunurilor ce fac obiectul lor și nu scoaterea acestora din patrimoniul proprietarului.

21. De asemenea, măsurile asigurătorii au un caracter provizoriu, producându-și efectele până la momentul pronunțării hotărârii definitive, când instanța va trebui să decidă situația juridică a bunurilor indisponibilizate: fie dispune confiscarea acestora, fie dispune ridicarea sechestrului.

22. Pentru a fi eficiente, pentru a împiedica suspectul să zădărnicească recuperarea prejudiciului și restabilirea situației anterioare săvârșirii faptei, măsurile asigurătorii trebuie dispuse cât mai devreme în cursul urmăririi penale, deci cu mult înainte de a fi stabilită întreaga activitate infracțională, respectiv valoarea finală a prejudiciului sau produsului faptelor. Așa fiind, organele judiciare au posibilitatea de a institui sechestrul asigurător pe mai multe dintre bunurile suspectului sau inculpatului și pe bunurile altor persoane, despre care la momentul dispunerii măsurii se cunoaște că provin din infracțiune, urmând ca, odată ce ancheta avansează, sechestrul să poată fi restrâns de către organul judiciar din oficiu sau la cererea suspectului/inculpatului ori a altei persoane interesate.

23. În ipoteza reglementată de art. 249 alin. (4) din Codul de procedură penală, întrucât măsurile asigurătorii se iau „în vederea confiscării speciale sau confiscării extinse”, ele sunt limitate în mod implicit de dispozițiile art. 112 și 112¹ din Codul penal, care stabilesc expres bunurile ce pot face obiectul lor.

24. În sfârșit, se mai arată că aspectele puse în discuție de autorii excepției țin de aplicarea dispozițiilor legale, de modul în care judecătorul sesizat cu contestația împotriva măsurii asigurătorii apreciază în concret valoarea probabilă a bunurilor care, potrivit legii, fac obiectul confiscării, prin comparație cu bunurile pentru care s-a instituit sechestrul.

25. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile criticate sunt constituționale, deoarece în activitatea sa, dar și în virtutea rolului activ, instanța de judecată realizează interpretarea și aplicarea normelor legale, iar în privința art. 249 din Codul de procedură penală, acestea se corelează cu cele ale art. 112 și 112¹ din Codul penal referitoare la confiscarea specială și extinsă, motivat de faptul că bunurile care pot fi confiscate sunt cele asupra cărora se poate institui sechestrul. În materie penală, măsurile asigurătorii, și în special cea a confiscării, au fost reglementate în vederea restabilirii unui echilibru prin preluarea din patrimoniul făptuitorului a beneficiilor infracțiunii. În plus, instanța trebuie să se pronunțe asupra bunurilor pe care le-a sechestrat la finalizarea procesului penal, care fie dispune confiscarea acestora, fie dispune ridicarea sechestrului.

26. Totodată, în ce privește posibila afectare a dreptului de proprietate privată, Avocatul Poporului face trimitere la Decizia Curții Constituționale nr. 207 din 31 martie 2015, prin care s-a statuat că măsurile asigurătorii sunt o consecință a săvârșirii unei fapte penale și constau în indisponibilizarea temporară a

unor bunuri mobile sau imobile prin instituirea unui sechestru asupra lor. Până la dovedirea vinovăției în materie penală, indisponibilizarea instituită prin sechestru nu afectează substanța dreptului avută asupra bunurilor supuse măsurii, întrucât acest lucru se poate realiza numai prin dispozitivul hotărârii care trebuie să cuprindă și cele hotărâte cu privire la măsurile asigurătorii.

27. De asemenea, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a mai statuat că nu trebuie plecat de la premisa că prezumția dobândirii licite a averii poate fi răsturnată doar prin probe, deoarece dacă aceasta ar fi abordarea, atunci confiscarea extinsă nu și-ar mai găsi utilitatea. În plus, prezumția instituită de art. 44 alin. (8) din Constituție nu este una absolută și nu împiedică cercetarea caracterului ilicit al dobândirii averii (a se vedea Decizia nr. 356 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014, paragrafele 39, 40).

28. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

29. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

30. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 249 alin. (4) cu denumirea marginală *Condițiile generale de luare a măsurilor asigurătorii* din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

„(4) Măsurile asigurătorii în vederea confiscării speciale sau confiscării extinse se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului ori ale altor persoane în proprietatea sau posesia cărora se află bunurile ce urmează a fi confiscate.”

31. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor și art. 44 alin. (8) și (9) referitor la interdicția confiscării averii dobândite licit, a prezumției caracterului licit al dobândirii sale și a confiscării bunurilor destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții numai în condițiile legii.

32. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate dispun cu privire la condițiile generale de luare a măsurilor asigurătorii în vederea confiscării speciale sau a confiscării extinse, sens în care acestea se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului ori ale altor persoane în proprietatea sau posesia cărora se află. Autorii excepției au criticat aceste prevederi, deoarece nu sunt clare și previzibile, afectează dreptul de proprietate privată și au susținut că valoarea bunurilor supusă măsurii asigurătorii nu ar trebui să depășească valoarea totală a prejudiciului sau a sumelor obținute prin săvârșirea infracțiunii.

33. Cu privire la aceste critici Curtea constată că, dimpotrivă, dispozițiile legale contestate sunt suficient de clare și de previzibile și normează cu privire la posibilitatea luării unei măsuri asigurătorii în vederea confiscării speciale sau a confiscării extinse. Este de observat că legiuitorul a făcut distincție între măsurile asigurătorii care au menirea de a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor și cele care pot servi la garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune. Astfel, potrivit art. 249 alin. (3) și (5) din Codul de procedură penală, măsurile asigurătorii pentru executarea pedepsei amenzii se pot lua numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului, iar cele

pentru repararea pagubei produse prin infracțiune și pentru garantarea executării cheltuielilor judiciare se pot lua numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente, până la concurența valorii probabile a acestora. Alta este situația în care măsura asigurătorie își găsește temei într-o eventuală confiscare specială sau extinsă, care poate fi dispusă nu numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului, ci și asupra bunurilor altor persoane în proprietatea sau posesia asupra cărora acestea se află.

34. Prin urmare, procedura de instituire a măsurii asigurătorii în vederea confiscării speciale sau extinse se circumscrie condițiilor astfel stabilite în normele de drept substanțial consacrate de dispozițiile art. 112 și 112¹ din Codul penal.

35. Astfel, prevederile art. 112 din Codul penal vizează bunurile care au fost produse prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, au fost folosite la săvârșirea unei fapte penale sau au fost folosite pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori produsului obținut dacă acestea sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor, bunurile care au fost date pentru a determina săvârșirea unei fapte penale sau pentru a răsplăti pe făptuitor, bunurile care au fost dobândite prin folosirea unei fapte penale dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia, bunurile care sunt interzise de legea penală. Așa fiind, în cazul instituirii măsurii asigurătorii în vederea confiscării speciale, Curtea constată că singura situație posibilă a luării unei astfel de măsuri pentru bunuri aparținând altei persoane are în vedere bunurile folosite la săvârșirea unei fapte penale sau folosite pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori produsului obținut, cu condiția ca acele persoane să fi cunoscut scopul folosirii lor. Mai mult, potrivit dispozițiilor art. 112 alin. (2) din Codul penal, în aceste cazuri, dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporționată față de natura și gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce și de contribuția bunului la aceasta. Totodată, potrivit art. 112 alin. (3) și (5) din Codul penal, în situația în care persoana căreia îi aparțin bunurile nu a cunoscut scopul folosirii lor, atunci se va confisca echivalentul bănesc al acestora, iar dacă bunurile nu se vor găsi în locul lor, se confiscă sume de bani până la concurența valorii acestora. Așa fiind, confiscarea unor astfel de bunuri funcționează în interesul general ca un factor de descurajare pentru cei care urmăresc implicarea în activități infracționale și, în același timp, garantează că astfel de activități nu aduc venituri (a se vedea Hotărârea din 15 ianuarie 2015, pronunțată în Cauza *Rummi împotriva Estoniei*, paragraful 103).

36. Totodată, dispozițiile penale referitoare la confiscarea extinsă vizează alte bunuri decât cele menționate la paragraful anterior, cu condiția ca persoana condamnată să fi săvârșit una din infracțiunile limitativ enumerate în art. 112¹ din Codul penal dacă fapta a fost susceptibilă să îi procure un folos material și pedeapsa prevăzută de lege este închisoare de 4 ani sau mai mare. În aceste situații, măsura confiscării extinse este condiționată de îndeplinirea cumulativă a două condiții, și anume valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată într-o perioadă de 5 ani înainte și până la momentul emiterii actului de sesizare a instanței **depășește în mod vădit veniturile obținute de aceasta în mod licit și instanța are convingerea că bunurile provin din activități infracționale**. Cât privește bunurile ce pot fi supuse confiscării extinse și care se află în proprietatea altor persoane, Curtea constată că, potrivit art. 112¹ alin. (3) din Codul penal, la stabilirea valorii bunurilor dobândite de persoana condamnată în ultimii 5 ani se va ține seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată unui membru de familie sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul. Prin urmare, în cazul confiscării extinse terțul poate fi un membru de familie al persoanei condamnate sau o persoană juridică asupra căreia persoana condamnată deține controlul. O astfel de posibilitate este în acord cu jurisprudența Curții de la Strasbourg, care a statuat că măsura confiscării locuinței unui cuplu, în condițiile în

care s-a probat faptul că stilul lor de viață nu corespunde veniturilor declarate, iar sursele de venit provin din activitatea infracțională a fiului acestora (condamnat pentru trafic de droguri), nu reprezintă o ingerință disproporționată în dreptul reclamanților la respectarea bunurilor lor, ci este o consecință a marjei largi de apreciere de care dispun statele în controlul folosinței bunurilor, precum și a obiectivului de interes general urmărit (a se vedea Hotărârea din 4 noiembrie 2014, pronunțată în Cauza *Aboufadda împotriva Franței*, paragrafele 21—34).

37. Așa fiind, ținând seama de condițiile în care poate fi dispusă o măsură asigurătorie în vederea confiscării speciale sau extinse și de exigențele penale mai sus arătate, Curtea constată că dispozițiile procedural penale criticate sunt clare, precise și previzibile și nu afectează dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor. De altfel, în ce privește critica potrivit căreia bunurile supuse măsurii asigurătorii nu ar trebui să depășească valoarea totală a prejudiciului sau a sumelor obținute prin săvârșirea infracțiunii, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, deoarece, așa cum s-a arătat anterior, aceste bunuri nu sunt indisponibilizate în vederea reparării pagubei produse prin infracțiuni potrivit art. 249 alin. (5) din Codul de procedură penală, ci în vederea confiscării speciale sau extinse.

39. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ana Guț și Floare Guț, de Emilia-Mariana Cun, Călin-Victor Cun și Antonia-Cătălina Cun, de Anca-Domnica Grigorescu și Daniel Grigorescu și de Vasile Sălăjan și Adriana-Marta Sălăjan în dosarele nr. 2.068/111/2015, nr. 2.122/111/2015, nr. 2.148/111/2015 și nr. 2.150/111/2015 ale Tribunalului Bihor — Secția penală și constată că dispozițiile art. 249 alin. (4) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Bihor — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 aprilie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 361

din 26 mai 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

Augustin Zegrean — președinte
Valer Dorneanu — judecător
Petre Lăzăroiu — judecător
Daniel Marius Morar — judecător
Mona-Maria Pivniceru — judecător
Simona-Maya Teodoroiu — judecător
Tudorel Toader — judecător
Claudia-Margareta Krupenschi — magistrat-asistent
Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și

38. Totodată, cât privește critica raportată la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (8) și (9), Curtea constată că măsurile asigurătorii dispuse în vederea confiscării speciale sau extinse nu afectează aceste dispoziții, deoarece ele au caracter temporar și sunt justificate de dinamica urmării penale, în așa fel încât, așa cum însuși Constituția dispune în art. 44 alin. (9), la finele procesului, să se asigure confiscarea, în condițiile legii, a acelor bunuri destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni. Or, prin *infracțiune* se înțelege, potrivit art. 15 alin. (1) din Codul penal, fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o. Mai mult decât atât, Curtea constată că luarea măsurilor asigurătorii de către procuror este cenzurată în acord cu prevederile art. 250 alin. (1) din Codul de procedură penală de către judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza pe fond, iar în cazul în care aceste măsuri sunt luate de către judecătorul de cameră preliminară ori de către instanța de judecată, atunci ele vor putea fi contestate, potrivit soluției legislative cuprinsă în art. 250 alin. (6) din Codul de procedură penală astfel cenzurată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 24 din 20 ianuarie 2016 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 12 aprilie 2016.

desfășurarea referendumului, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului și care constituie obiectul Dosarului nr. 804D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției de neconstituționalitate, doamna consilier Ecaterina Mirea, cu împuternicire depusă la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Avocatului Poporului. Acesta reiterează motivele care au stat la baza ridicării prezentei excepții de neconstituționalitate, apreciind că actul normativ criticat încalcă exigențele constituționale ale art. 115 alin. (4) și ale art. 147 alin. (4) din Constituție, și solicită, în consecință, admiterea acesteia.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată că sunt îndeplinite criteriile prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție pentru adoptarea unei ordonanțe de urgență, invocate în motivarea excepției. Făcând referire la conținutul preambulului și al notei de fundamentare ce însoțesc Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2016, conchide că situația extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată și pericolul ce astfel este îndepărtat constă în imposibilitatea pentru aproximativ 200.000 alegători să își poată exprima opțiunea în cadrul celor două referendumuri locale aprobate prin Hotărârea Consiliului Local al Comunei Dângeni, județul Botoșani, nr. 25 din 17 martie 2016 privind aprobarea organizării unui referendum în data de 5 iunie 2016 în vederea consultării cetățenilor din comuna Dângeni pentru înființarea satelor Gulioaia, Buneni și Coșteni, respectiv prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Oradea, județul Bihor, nr. 131 din 31 martie 2016 privind aprobarea organizării unui referendum în data de 5 iunie 2016 în vederea consultării cetățenilor din municipiul Oradea privind oportunitatea modificării limitei administrative a unității administrativ-teritoriale Oradea. Organizarea și desfășurarea în mod distinct a celor două tipuri de scrutin — referendumul local și alegerile locale din 5 iunie 2016 — ar avea un impact financiar negativ asupra bugetului public și ar da naștere, de asemenea, anumitor disfuncționalități în cadrul comunităților locale respective. Prin urmare, restricțiile pe care actualul cadru legal le conține cu privire la imposibilitatea organizării și desfășurării unui referendum local în același timp cu alegerile locale din 5 iunie 2016 constituie, în fapt, ingerințe ale statului asupra dreptului cetățenilor de a se exprima prin referendum, ingerințe pe care actul normativ examinat urmărește să le înlăture.

5. Cât privește critica de neconstituționalitate referitoare la pretinsa încălcare a art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, în sensul că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2016 nesocotește considerentele unor acte jurisdicționale ale Curții Constituționale, reprezentantul Ministerului Public apreciază că și aceasta este neîntemeiată. Astfel, în Decizia nr. 334 din 26 iunie 2013, invocată în motivarea excepției, Curtea Constituțională a avut în vedere o condiție esențială în materia referendumului, și anume reglementarea unui cvorum minim de participare, necesar pentru validitatea referendumului. Or, actul normativ ce constituie obiectul excepției de față nu pune în discuție, nu afectează, prin conținutul său normativ, validitatea referendumului, ci doar stabilește data în care acesta poate avea loc și faptul că poate fi utilizată aceeași infrastructură ca la alegerile locale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Cu Adresa nr. 9.637 din 18 mai 2016, **înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 4.381 din 18 mai 2016, Avocatul Poporului, în temeiul art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție și al art. 32 din Legea nr. 47/1992, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului.**

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate Avocatul Poporului se axează pe două direcții principale, și anume încălcarea art. 115 alin. (4) și a art. 147 alin. (4) din Constituție.

8. Normele fundamentale ale art. 115 alin. (4) permit Guvernului să adopte ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora. În jurisprudența în materie a Curții Constituționale s-a reținut că pentru îndeplinirea acestei cerințe este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public. Legiuitorul delegat poate reglementa prin intermediul unei ordonanțe de urgență atunci când, în mod necesar și neechivoc, circumstanțele obiective ce determină existența unei situații

extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, impun o intervenție normativă rapidă (Decizia nr. 255 din 11 mai 2005).

9. Avocatul Poporului apreciază că motivarea situației extraordinare și a urgenței din preambulul ordonanței de urgență nu corespunde exigențelor art. 115 alin. (4) din Constituție și nici jurisprudenței constituționale în materie. Potrivit preambulului, dar și notei de fundamentare ce însoțesc ordonanța de urgență atacată, urmează ca în data de 5 iunie 2016 — data alegerilor locale — să aibă loc și referendumuri locale în două localități din țară (în baza a două acte administrative ale autorităților locale din comuna Dângeni, județul Botoșani, respectiv din municipiul Oradea, județul Bihor). Or, Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului (până la momentul completării prin ordonanța de urgență ce constituie obiectul excepției de față) nu prevede *expressis verbis* posibilitatea organizării concomitente a alegerilor locale și a referendumului local, având în vedere că art. 15¹ din aceasta permite doar organizarea simultană a referendumului național și a alegerilor parlamentare, fără a face vorbire despre referendumul local. Guvernul arată explicit în *Nota de fundamentare* a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 că această lipsă a Legii nr. 3/2000 echivalează cu „restricții ce reprezintă o ingerință atât în autonomia locală, cât și în principiul consultării cetățenilor pentru soluționarea unor probleme locale de interes deosebit, care trebuie eliminate, toate acestea vizând interesul public și constituind o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată.”

10. În realitate, semnalează Avocatul Poporului, două autorități publice au stabilit prin hotărâri emise de consilii locale organizarea referendumului local în aceeași dată cu cea stabilită anterior pentru desfășurarea alegerilor locale. Însă cele două operațiuni electorale sunt distincte și necesită întrunirea unor cvorumuri diferite (cel mai mare număr de voturi valabil exprimate în cazul alegerilor locale, respectiv 30% din numărul persoanelor cu drept de vot în cazul referendumului).

11. Actele administrative ale celor două autorități locale (din 17, respectiv 31 martie 2016) au fost emise la o dată ulterioară Hotărârii prin care Guvernul a stabilit data alegerilor locale din anul 2016 (Hotărârea Guvernului nr. 51 din 10 februarie 2016). Or, cadrul legal existent la acel moment nu permitea organizarea concomitentă a referendumului local și a alegerilor locale. Rezultă că adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 a fost, practic, determinată de adoptarea celor două acte administrative ale autorităților locale, legiuitorul delegat urmărind eliminarea „restricțiilor” din Legea nr. 3/2000 ce afectează autonomia locală și principiul consultării populației la nivel local. Or, subliniază Avocatul Poporului, principiul autonomiei locale nu conferă autorității locale putere de decizie politică majoră, ruptă de decizia politică la nivel statal, și nu poate eluda principiul legalității actelor administrative emise. Autonomia locală înseamnă atitudinea autorităților autonome de a decide, în mod independent și sub propria răspundere, dar în limitele legii.

12. Procedând astfel, cele două autorități publice locale au dobândit „puterea” de a interveni în procesul legislativ, în absența unor prevederi clare care să permită organizarea concomitentă a două tipuri de scrutin diferite. Puterea executivă a fost „forțată să adopte în regim de urgență norme care nu prezintă acest caracter, relevându-se o inversare nefirească a regimului de forțe la nivel statal, în scopul punerii de acord a legislației-cadru în materia referendumului cu actele administrative adoptate la nivel local.” Or, actele normative de nivel inferior trebuie să corespundă atât cerințelor de competență și procedură, cât și celor legate de concordanța conținutului cu cel al actului normativ având forță juridică superioară. Împrejurarea că Legea nr. 3/2000 nu reglementa posibilitatea organizării concomitente a celor două tipuri de scrutin nu putea fi împlinită prin voința unilaterală a autorității deliberative locale și nici nu poate justifica demersul autorităților administrative centrale și locale de a adopta reglementări într-un domeniu rezervat legii organice.

13. Pentru aceste considerente, Avocatul Poporului apreciază că, de fapt, motivele ce au stat la baza adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 țin de oportunitatea adoptării reglementării. Oportunitatea nu satisface, însă, exigențele art. 115 alin. (4) din Constituție, întrucât aceasta este, prin definiție, de natură subiectivă și nu are, în mod necesar și univoc, caracter obiectiv, ci poate da expresie și unor factori subiectivi.

14. Prin urmare, modificarea Legii nr. 3/2000 printr-o ordonanță de urgență, pe baza unor susțineri de oportunitate ori a unor elemente strict conjuncturale, se situează în afara coordonatelor constituționale (în acest sens, deciziile Curții Constituționale nr. 334 din 26 iunie 2013 și nr. 471 din 14 noiembrie 2013). Curtea Constituțională a arătat chiar, prin Hotărârea nr. 33 din 26 noiembrie 2009, că este indicat ca cele două operațiuni electorale (alegerile parlamentare și referendumul național) să nu fie organizate în aceeași zi, chiar dacă argumente practice, de ordin financiar, ar justifica organizarea acestora simultan.

15. De asemenea, Avocatul Poporului observă că situația extraordinară și urgența nu doar că nu sunt motivate în mod real, dar nici nu sunt susținute de vreun element cuantificabil prin care să se demonstreze motivele cu caracter de urgență și situația extraordinară în care se află Guvernul, motive din cauza cărora utilizează acest procedeu legislativ în materia referendumului. Guvernul nu are un drept absolut și necenzurabil de apreciere în privința calificării unei situații de fapt ca întrunind elementele componente ale situației extraordinare, ci trebuie să se supună exigențelor constituționale, în timp ce controlul respectării acestora revine Curții Constituționale.

16. Cu referire la încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituție, Avocatul Poporului consideră că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 nesocotesc considerentele Deciziei nr. 334 din 26 iunie 2013, prin care Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului sunt constituționale în măsura în care nu se aplică referendumurilor organizate în decurs de un an de la data intrării în vigoare a legii.

17. În considerentele ce au argumentat această soluție, Curtea, amintind Codul bunelor practici în materie electorală, adoptat de către Comisia de la Veneția, a subliniat necesitatea stabilității legilor în materia electorală și a referendumului (fără distincția între caracterul național sau local al referendumului), ca expresie a securității juridice și ca element important al credibilității procesului electoral. Modificarea frecventă sau cu mai puțin de 1 an înainte de alegeri a normelor din acest domeniu și caracterul lor complex pot dezorienta alegătorul. Or, în situația examinată în cauză, Guvernul a adoptat un act normativ în materie referendară fără a ține cont de cele statuate de Curtea Constituțională în Decizia nr. 334 din 26 iunie 2013, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2016 fiind adoptată chiar în timpul campaniei electorale pentru alegerile locale. Practica judecătorească și doctrina de specialitate recunosc unanim că puterea de lucru judecat ce însoțește actele constituționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta, iar deciziile Curții sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept.

18. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) și ale art. 33 din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului Avocatului Poporului,

concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

20. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10, 29 și 32 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

21. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 12 mai 2016, având următorul conținut:

„Art. I. — După articolul 16 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 24 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 16¹, cu următorul cuprins:

«Art. 16¹. — (1) În situația în care referendumul local are loc la aceeași dată cu alegerile locale, organizarea și desfășurarea referendumului local se realizează în baza Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), ambele scrutine se realizează în cadrul acelorași secții de votare, operațiunile electorale fiind îndeplinite de către aceleași birouri electorale ale secțiilor de votare, constituite potrivit Legii nr. 115/2015.

(3) În cazul prevăzut la alin. (1), alegătorii votează în baza unor liste electorale permanente și a unor liste electorale suplimentare separate, întocmite conform legii, cu utilizarea acelorași stampile electorale.

(4) Biroul electoral de circumscripție constituit pentru alegerile locale în comuna, orașul, municipiul sau județul, după caz, în care are loc referendumul local îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile prevăzute de art. 28.

(5) Cheltuielile pentru confecționarea buletinelor de vot pentru referendumul local sunt suportate din bugetul local.

(6) În cazul prevăzut la alin. (1), prevederile art. 84 din Legea nr. 115/2015 se aplică în mod corespunzător.»

Art. II. — Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 24 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica, după aprobarea prin lege a acesteia, dându-se textelor o nouă numerotare.”

22. În susținerea excepției de neconstituționalitate sunt invocate normele constituționale ale art. 115 alin. (4) referitoare la condițiile în care Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență și ale art. 147 alin. (4) potrivit cărora *„Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.”*

23. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul sesizării a formulat, mai întâi, o critică de neconstituționalitate extrinsecă, prin raportare la art. 115 alin. (4) din Constituție, potrivit căruia *„Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora.”*

24. Analizând preambulul și nota de fundamentare ce însoțesc actul normativ criticat, Curtea constată că acesta a fost emis în considerarea faptului că în aceeași dată de 5 iunie 2016 urmează să aibă loc, simultan, atât alegeri locale, cât și referendumuri locale în două unități administrativ-teritoriale, astfel cum rezultă din Hotărârea Consiliului Local al Comunei Dângeni, județul Botoșani, nr. 25 din 17 martie 2016 privind aprobarea organizării unui referendum în data de 5 iunie 2016 în vederea consultării cetățenilor din comuna Dângeni pentru înființarea satelor Gulioaia, Buneni și Coșteni, respectiv Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Oradea, județul Bihor,

nr. 131 din 31 martie 2016 privind aprobarea organizării unui referendum în data de 5 iunie 2016 în vederea consultării cetățenilor din municipiul Oradea privind oportunitatea modificării limitei administrative a unității administrativ-teritoriale Oradea. În acest context este indicat punctul de vedere exprimat de Biroul Electoral Central constituit pentru alegerile locale din anul 2016, potrivit căruia dispozițiile art. 15¹ din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, nu se aplică în situația referendumului local, acestea vizând numai referendumul național, astfel că referendumurile locale nu pot utiliza infrastructura alegerilor locale din data de 5 iunie 2016. Invocând art. 5 din Carta Europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, ratificată prin Legea nr. 199/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 26 noiembrie 1997, potrivit căruia pentru orice modificare a limitelor teritoriale locale, colectivitățile locale în cauză trebuie să fie consultate în prealabil, eventual pe cale de referendum, acolo unde legea permite și având în vedere cadrul legal incident pentru modificarea limitelor teritoriale ale comunelor, orașelor și județelor, Guvernul conchide că în data de 5 iunie 2016 nu se pot desfășura referendumuri locale, întrucât primarii nu pot înființa alte secții de votare decât cele prevăzute de Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, existând astfel riscul ca aproximativ 190.696 de alegători să nu își poată exercita dreptul de vot în cadrul referendumurilor locale stabilite pentru data menționată. Amintind și de impactul financiar negativ al organizării referendumurilor locale la o altă dată decât cea stabilită de consiliile locale menționate, precum și de necesitatea eliminării eventualelor disfuncționalități care pot apărea în dezvoltarea colectivităților locale din unitățile administrativ-teritoriale menționate în cazul neorganizării referendumurilor locale la datele stabilite de către acestea, legiuitorul delegat apreciază, în final, că restricțiile menționate reprezintă o ingerință atât în autonomia locală, cât și în principiul consultării cetățenilor pentru soluționarea unor probleme locale de interes deosebit, care trebuie eliminate, toate acestea vizând interesul public și constituind o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată.

25. Curtea Constituțională a elaborat o vastă jurisprudență în materia adoptării ordonanțelor de urgență, respectiv în privința condițiilor pe care acestea trebuie să le îndeplinească pentru a fi în acord cu exigențele înscrise în art. 115 alin. (4) din Legea fundamentală. Din această perspectivă, relevante sunt Decizia nr. 255 din 11 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 16 iunie 2005, Decizia nr. 761 din 17 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 46 din 20 ianuarie 2015 sau Decizia nr. 859 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 10 februarie 2016, prin care Curtea a statuat că Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență în următoarele condiții, întrunite în mod cumulativ:

- existența unei situații extraordinare;
- reglementarea acesteia să nu poată fi amânată, și
- urgența să fie motivată în cuprinsul ordonanței.

26. Examinând punctual cele trei condiții, Curtea a reținut că situațiile extraordinare exprimă un grad mare de abatere de la obișnuit sau comun și au un caracter obiectiv, în sensul că existența lor nu depinde de voința Guvernului, care, în asemenea împrejurări, este constrâns să reacționeze prompt pentru apărarea unui interes public pe calea ordonanței de urgență (a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr. 83 din 19 mai 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 211 din 8 iunie 1998).

27. În cazul de față, Curtea va examina dacă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2016 răspunde primelor două cerințe, dat fiind faptul că, din punct de vedere formal, urgența reglementării este motivată în cuprinsul ordonanței.

28. Astfel, situația extraordinară se identifică cu adoptarea, în martie 2016, a unor hotărâri de consiliu local (al comunei Dângeni și al municipiului Oradea) pentru organizarea unor referendumuri locale. La data aprobării acestor acte administrative, și anume 17, respectiv 31 martie 2016, era deja publicată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 11 februarie 2016, Hotărârea Guvernului nr. 52/2016 pentru aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale a alegerilor locale din anul 2016. În același timp, cadrul legal în vigoare în materia organizării și desfășurării referendumului nu prevedea expres această posibilitate, a organizării concomitente a celor două tipuri diferite de scrutin.

29. Curtea reține că motivele enunțate în preambulul ordonanței de urgență, privite atât în mod individual, cât și în ansamblu, configurează, în fapt, o situație conjuncturală, și reprezintă totodată aspecte de oportunitate a măsurii care urmează a fi luată, respectiv reglementarea posibilității organizării referendumului local concomitent cu alegerile locale. Împrejurările ce justifică, în viziunea Guvernului, invocarea situației extraordinare se identifică, practic, cu preexistența a două acte administrative emise de autorități publice locale, cărora Guvernul urmărește să le confere legitimitate și eficiență, creând un cadru legal special, destinat în mod particular punerii lor în aplicare.

30. Or, Curtea a stabilit constant în jurisprudența sa că „invocarea elementului de oportunitate, prin definiție de natură subiectivă, căruia i se conferă o eficiență contributivă determinantă a urgenței, ceea ce, implicit, îl convertește în situație extraordinară, impune concluzia că aceasta nu are, în mod necesar și univoc, caracter obiectiv, ci poate da expresie și unor factori subiectivi, de oportunitate (...). Întrucât însă asemenea factori nu sunt cuantificabili, afirmarea existenței situației extraordinare, în temeiul lor sau prin convertirea lor într-o asemenea situație, conferă acesteia un caracter arbitrar, de natură să creeze dificultăți insurmontabile în legitimarea delegării legislative. S-ar ajunge, astfel, ca un criteriu de constituționalitate — situația extraordinară —, a cărui respectare este prin definiție supusă controlului Curții, să fie, practic, sustras unui atare control, ceea ce ar fi inadmisibil” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.008 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 23 iulie 2009).

31. Mai mult, Curtea Constituțională a constatat, prin Decizia nr. 334 din 26 iunie 2013, că „Parlamentul poate (...) să intervină în această materie a legislației referendare, cu condiția de a nu o supune unor modificări strict conjuncturale, pe baza unor susțineri de oportunitate ori a înțelegerii politice, care avantajează una sau alta dintre forțele politice reprezentate în Parlament și care formează la un moment dat o majoritate parlamentară”. Or, aceste observații sunt cu atât mai pertinente în situația legiferării pe calea ordonanței de urgență a Guvernului, în afara condițiilor art. 115 alin. (4) din Legea fundamentală.

32. Cu privire la urgența reglementării, cea de-a doua condiție prevăzută de art. 115 alin. (4) din Constituție, Curtea a constatat în jurisprudența sa că „urgența reglementării nu echivalează cu existența situației extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare” (a se vedea Decizia nr. 421 din 9 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 30 mai 2007, Decizia nr. 109 din 9 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 18 martie 2010).

33. Față de situația analizată în acest dosar, Curtea reține că urgența reglementării constă, în mod similar, în crearea unui cadru legal expres destinat realizării referendumurilor locale concomitent cu alegerile locale din 5 iunie 2016, astfel cum se hotărâse prin cele două acte administrative ale consiliilor locale. Curtea constată că nici în acest caz nu se poate afirma urgența în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție și al jurisprudenței Curții Constituționale.

34. Pe de altă parte, Curtea observă că pretinsa imprecizie sau lacună a Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu referire la imposibilitatea organizării concomitente a unui referendum local cu alegerile locale, putea fi complinită până la acest moment (foarte apropiat

de data desfășurării alegerilor locale din 5 iunie 2016) pe calea procedurii legislative obișnuite, având în vedere perioada considerabilă de timp de la intrarea legii în vigoare și până în prezent. Rezultă că situația invocată de Guvern (vidul legislativ) nu prezintă, în realitate, un caracter de noutate, ci exprimă doar o situație conjuncturală, de oportunitate. Aceasta nu poate avea efecte negative deosebite asupra unui interes public, ci vizează, practic, două comunități locale, iar Guvernul putea interveni pentru reglementarea juridică a deficienței cadrului legislativ folosind instrumentele de legiferare obișnuite.

35. Având în vedere cele arătate, Curtea Constituțională constată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2016 nu

respectă, în mod cumulativ, toate cele trei condiții prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție pentru ca legiuitorul delegat să poată adopta ordonanțe de urgență.

36. Acestea sunt condiții de constituționalitate extrinsecă, astfel că, în situația nerespectării lor, întregul act normativ este lovit de viciul de neconstituționalitate constat. Prin urmare, examinarea criticilor de neconstituționalitate formulate prin raportare la prevederile art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală a rămas fără obiect (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 1.008 din 7 iulie 2009, precitată, sau Decizia nr. 747 din 4 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 11 decembrie 2015, paragraful 35).

37. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d), art. 29 și al art. 33 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și constată că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 mai 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0137 Pădurea Radomir

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 105.794/AC din 2 decembrie 2015 al Direcției biodiversitate, ținând cont de Avizul Agenției pentru Protecția Mediului Dolj nr. 1.018 din 6 aprilie 2015, Decizia etapei de încadrare nr. 1.018 din 8 aprilie 2015, emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Dolj, Avizul Ministerului Culturii nr. 5.540 din 23 septembrie 2015, Punctul de vedere al Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 92.431 din 21 octombrie 2015, Punctul de vedere al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 211.443 din 9 octombrie 2015, Punctul de vedere al Direcției politici și strategii în silvicultură nr. 27.992/DP din 9 octombrie 2015,

în temeiul prevederilor art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Planul de management al sitului Natura 2000 ROSPA0137 Pădurea Radomir, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Regulamentul sitului Natura 2000 ROSPA0137 Pădurea Radomir, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Iulian Jugan,
secretar de stat

București, 8 decembrie 2015.

Nr. 1.945.

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

ORDIN**privind acordarea titlului de parc industrial Societății
INDUSTRIAL PARK EAST EUROPEAN BORDER — S.R.L.**

Având în vedere prevederile:

— art. 2 și art. 32 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare, și cele ale art. 9 lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2015 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative;

— art. 8 alin. (7) și (8) și art. 9 din Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale,

în temeiul art. 12 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 1/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu modificările și completările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se dispune acordarea titlului de parc industrial Societății INDUSTRIAL PARK EAST EUROPEAN BORDER — S.R.L., cu sediul social în județul Suceava, orașul Siret, str. 28 Noiembrie nr. 1, cod unic de înregistrare 35886504, care administrează parcul industrial constituit pe terenul având datele de identificare prevăzute la art. 2.

(2) Durata titlului de parc industrial acordat potrivit alin. (1) este de 20 de ani, în condițiile respectării caracteristicilor de parc industrial prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 2. — (1) Terenul pentru care se acordă titlul de parc industrial are următoarele caracteristici:

a) este amplasat pe teritoriul administrativ al orașului Siret, județul Suceava și identificat în baza Extrasului de carte funciară pentru informare nr. 30.676/31.03.2016, emis de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Suceava, Biroul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Rădăuți;

b) are o suprafață de 15,94 ha.

(2) Locația terenului pentru care se acordă titlul de parc industrial este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Societatea-administrator transmite Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice un raport anual privind dezvoltarea parcului industrial.

Art. 4. — Titlul de parc industrial, acordat potrivit prezentului ordin, conferă operatorilor economici din parcul industrial dreptul la facilitățile prevăzute de art. 20 din Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale și de art. 456 alin. (1) lit. i) și art. 464 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în situația îndeplinirii condițiilor stipulate în:

a) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat;

b) Regulamentul (UE) nr. 1.407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*;

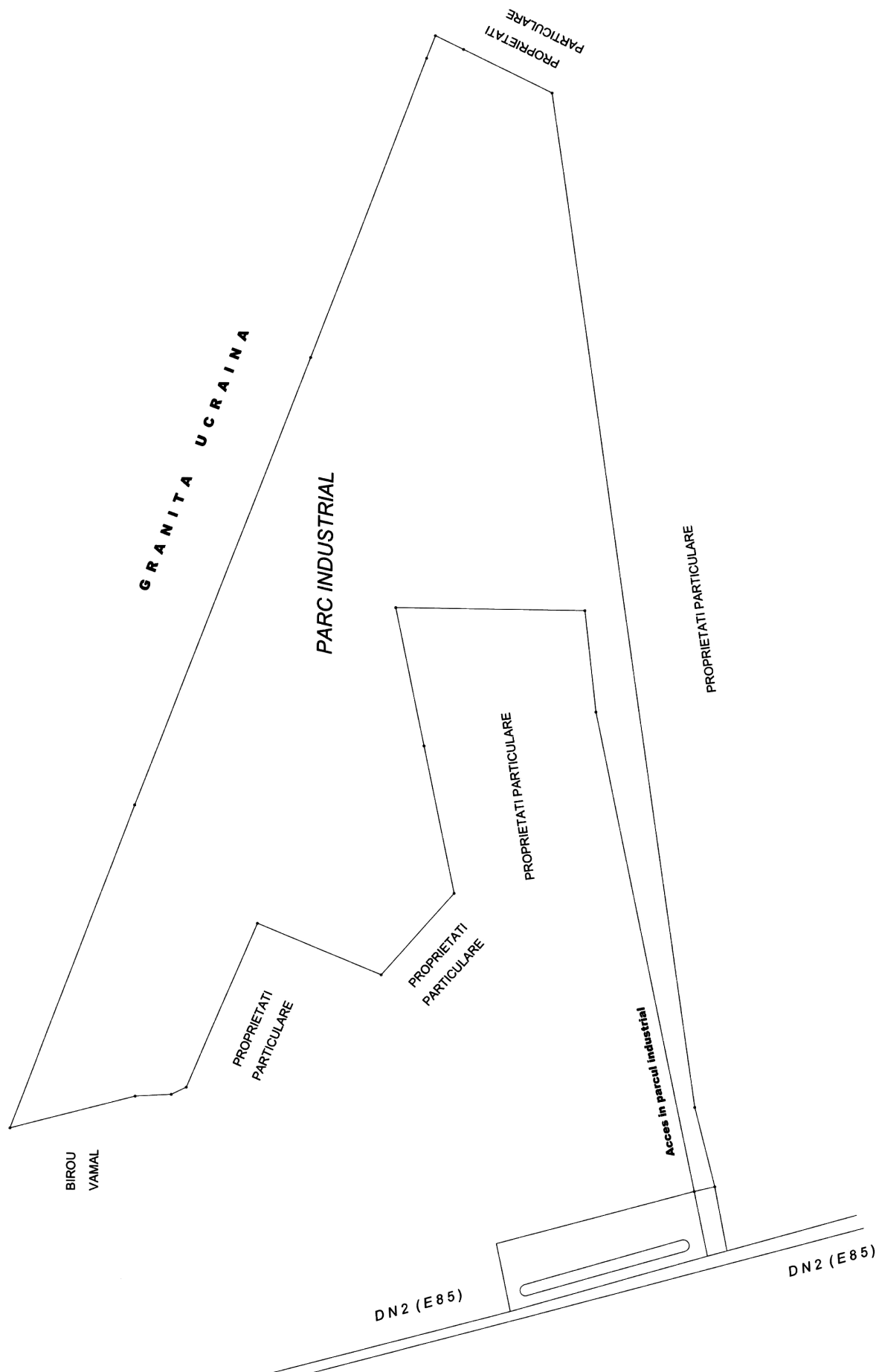
c) Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 2.980/2013 privind aprobarea condițiilor de acordare a măsurilor de sprijin pentru investițiile realizate în parcurile industriale, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Furnizorul ajutorului de stat, acordat în temeiul titlului de parc industrial acordat potrivit prezentului ordin, este orașul Siret, județul Suceava.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,

Mihai Busuioc,
secretar general

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN**pentru modificarea anexelor nr. 1—5 la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 193/2002 privind reactualizarea delimitării fondului cinegetic al României în fonduri de vânătoare**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 153.423/IM din 30 martie 2016 al Direcției generale păduri, în temeiul prevederilor art. 5 și ale art. 53 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite următorul ordin:

Art. I. — Anexele nr. 1—5 la Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 193/2002 privind reactualizarea delimitării fondului cinegetic al României în fonduri de vânătoare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 14 mai 2002, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La anexa nr. 1, „Centralizatorul fondurilor de vânătoare constituite la nivel de țară”, pozițiile nr. 29 și 31 și rubrica „TOTAL” se modifică și vor avea următorul cuprins:

Nr. crt.	Județul	Numărul fondurilor de vânătoare	Suprafața totală (ha)
0	1	2	3
„29.	Neamț	52	536.922
31.	Prahova	56	411.959
TOTAL:		2.151	22.040.192”

2. La anexa nr. 2, „Centralizatorul fondurilor de vânătoare constituite în județul Neamț” și „Centralizatorul fondurilor de vânătoare constituite în județul Prahova” se modifică și se înlocuiesc cu cele prevăzute în anexa nr. 1.

3. La anexa nr. 3, „Fișa fondului de vânătoare nr. 24 Pipirig” din județul Neamț se abrogă și se introduc două noi fișe, „Fișa fondului cinegetic nr. 24 Hălăuța” și „Fișa fondului cinegetic nr. 52 Domesnic”, prevăzute în anexa nr. 2.

4. La anexa nr. 3, „Fișa fondului cinegetic nr. 25 Sinaia” și „Fișa fondului cinegetic nr. 26 Azuga” din județul Prahova se modifică și se înlocuiesc cu fișele prevăzute în anexa nr. 3.

5. La anexa nr. 4, „Harta fondurilor de vânătoare la nivelul județului Neamț” și „Harta fondurilor de vânătoare la nivelul județului Prahova”, precum și anexa nr. 5 „Harta fondurilor de vânătoare la nivel de țară” se modifică, potrivit schițelor aprobate

prin prezentul ordin, de către Institutul de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.

Art. II. — (1) În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, Gărzile Forestiere Ploiești și Suceava și gestionarii fondurilor cinegetice enumerate la art. I pct. 3 și 4 completează, în trei exemplare originale, fișele fondurilor cinegetice rearondate și întocmesc actele adiționale la contractele de gestionare în vigoare pentru modificarea tarifelor de gestiune potrivit noilor suprafețe rezultate, conform legii.

(2) Pentru fondurile cinegetice nr. 24 Hălăuța și nr. 52 Domesnic din județul Neamț, constituite prin prezentul ordin, se încheie contracte de gestionare cu gestionarul fondului cinegetic nr. 24 Pipirig din care acestea au rezultat.

(3) Pentru calculul tarifelor de gestionare a fondurilor cinegetice rearondate potrivit prezentului ordin se folosesc tarifele unitare, pe categorii de folosință, stabilite pentru fondurile cinegetice cărora noile suprafețe le-au aparținut înainte de modificarea limitelor.

(4) Contractele de gestionare prevăzute la alin. (2) se încheie pe perioada de gestionare rămasă din termenul de valabilitate al contractului fondului cinegetic 24 Pipirig din județul Neamț, după modelul aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 219/2008 pentru aprobarea modelului-cadru al contractului de gestionare a formei cinegetice de pe suprafața fondurilor de vânătoare, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Câte un exemplar original al documentelor prevăzute la alin. (1) și al contractelor prevăzute la alin. (2) se depune la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în termen de 5 zile de la semnare.

Art. III. — Gărzile Forestiere Ploiești și Suceava și gestionarii fondurilor cinegetice răspund de aplicarea prevederilor prezentului ordin.

Art. IV. — Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezentul ordin și se comunică sau, după caz, se pun la dispoziția celor interesați de către Direcția generală păduri din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

Art. V. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Erika Stanciu,
secretar de stat

București, 23 mai 2016.
Nr. 958.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

